

Remissvar

Fler vägar till arbetslivet

Svenskt Näringsliv har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på ovan rubricerat betänkande.

Bristen på medarbetare med rätt kompetens är företagens största tillväxthinder. Kompetens motsvarande gymnasieskolans yrkesprogram är den utbildningsbakgrund som flest företag efterfrågar mest. 2040 riskerar vi sakna drygt 230 000 yrkesarbetare i Sverige. Det är därför angeläget, för företagen och samhället i stort, att eleverna på yrkesprogrammen bli fler, inte färre. För att eleverna på yrkesprogrammen ska bli fler behöver platserna i gymnasieskolan dimensioneras annorlunda. Framför allt behövs det färre platser på samhällsvetenskapliga, ekonomi och estetiska programmen. För att eleverna på yrkesprogrammen ska bli fler behöver också fler elever bli behöriga till yrkesprogrammen.

Det är avgörande att elevernas resultat i grundskolan ökar. Det är ett stort offentligt misslyckande att så många elever lämnar årskurs nio utan tillräckliga förkunskaper för att komma in på ett nationellt gymnasieprogram. Staten kan inte skjuta över det misslyckandet på företagen. För många elever tar inte examen från de nationella programmen och för många elever har inte med sig rätt förkunskaper från grundskolan. Ambitionen måste vara att alla elever tar examen från gymnasieskolan och det offentliga måste göra mer för att det ska ske. Men på kort och medellång sikt kommer gruppen obehöriga elever fortsatt att vara stor.

Alla elever som är behöriga på ett nationellt program ska också gå på ett nationellt program. Allt annat hade varit en stor ambitionssänkning och skulle på sikt drabba både företagens konkurrenskraft och Sveriges välstånd. Det skulle också försvåra för många individer på arbetsmarknaden. Även om en gymnasieexamen inte är

avgörande för att kunna skaffa sig ett jobb, så förbättrar en gymnasieexamen förutsättningarna för en individ att utvecklas genom arbetslivet.

Utredningen har på ett förtjänstfullt sätt visat att en gymnasieutbildning är viktig för den enskilde individen. Utredningen har också tydligt visat att vi behöver skapa bättre utbildningar för elever som idag inte har tillräckliga förkunskaper för att ta sig in på ett nationellt program. Dagens introduktionsprogram uppvisar stora brister och ger inte elever de förutsättningar de behöver för fortsatta studier eller jobb. Vi delar utredningens konstaterande att elever på dagens introduktionsprogram behöver mer tid för vissa delar och ett annat upplägg på sin utbildning än de elever som idag är behöriga till nationella gymnasieprogram. Däremot ser vi brister med utredningens förslag och vi anser att de skulle kunna utvecklas. Svenskt Näringsliv avstyrker därför utredningens förslag om att nya yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska införas i gymnasieskolan.

Däremot ser vi att mycket kan göras väsentligt bättre än idag. De elever som idag inte har tillräckliga förkunskaper för att kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett nationellt program behöver få en bättre utbildning än vad de får idag. Ambitionen ska vara att de tar sig in på ett nationellt program och tar examen därifrån under sin gymnasietid. Därför behöver vägarna till ett nationellt program vara tydliga, men vissa elever kommer också behöva bra och tydliga vägar till ett jobb. För de elever som inte är behöriga till nationella program bör det finnas valbara utbildningar med bredare branschingångar. Jobb och gymnasieförberedande program inom fem områden:

- Industri och gröna näringar
- Fordon och transport
- Besöksnäring och handel
- Bygg, anläggning och installation
- Tjänster och välfärd

Omfattningen kan vara 1500 poäng yrkesämnen och praktik plus 400 poäng gymnasiegemensamma ämnen. De 1500 poängen yrkesämnen ska ha ett bestämt nationellt innehåll, men mängden praktik kan variera. Yrkesinnehållet är antingen en sammansättning, som branschen bestämmer, av befintliga påbyggnadsbara yrkesämnen eller så sätter branschen ihop särskilda utbildningsmoduler som sedan kan valideras eller en kombination av de båda alternativen.

På samma sätt som det generellt är viktigt att öka branschernas inflytande över yrkesutbildningen är det också viktigt att branscherna har ett avgörande inflytande över struktur och innehåll för utbildningar för elever som inte är behöriga till dagens nationella gymnasieprogram. Inflytandet som branscherna har idag genom de nationella programråden är inte tillräckligt.

Med ett stort branschinflytande ökar sannolikheten för att utbildningarna ska upplevas som, och faktiskt vara, attraktiva och meningsfulla för eleverna som går där.

När det kommer till utredningens andra två huvudförslag, branschskolor och yrkesprov, anser Svenskt Näringsliv att det är viktigt att skyndsamt att säkerställa att de branschskolor som bedrevs under försöksverksamheten återigen kan bedriva verksamhet inom ramen för ett statsbidrag och att nya branschskolor kan startas samt att implementeringen av yrkesprov inom gymnasieskolan påbörjas.

För branschspecifika synpunkter på utredningens förslag hänvisar Svenskt Näringsliv till våra medlemsorganisationer. Nedan följer mer specifika synpunkter på utredningens förslag.

Förslag

Kapitel 5

Förslag 5.1.1: Nya yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska införas i gymnasieskolan, i första hand för elever som inte är behöriga till ett nationellt program som omfattar minst 2 500 poäng. De nya yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag om att införa nya yrkesprogram i gymnasieskolan. Svenskt Näringsliv anser i stället att Jobb och gymnasieförberedande program som omfattar 1900 gymnasiepoäng ska införas. Utbildningarna ska vara till för elever som inte är behöriga till ett nationellt program som omfattar minst 2500 poäng och finnas inom ramen för gymnasieskolan på samma sätt som dagens yrkesintroduktionsprogram gör. Jobb och gymnasieförberedande program ska utgöra grund för yrkesverksamhet eller fortsatta studier på ett nationellt yrkesprogram.

Förslag 5.1.2: De yrkesprogram som omfattar 1 900 poäng ska beslutas nationellt och därmed vara nationella program.

Som en konsekvens av att Svenskt Näringsliv avstyrker förslag 5.1.1 anser vi inte att utbildningarna ska vara nationella program. Däremot anser Svenskt Näringsliv att det ska finnas Jobb och gymnasieförberedande program som omfattar 1900-poäng som ska beslutas nationellt. För likvärdigheten och kvaliteten skull är det avgörande att branscherna på nationell och regional nivå har inflytande över utbildningarnas innehåll, upplägg och struktur.

Förslag 5.1.3: De nya yrkesutbildningarna ska benämnas yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng.

Svenskt Näringsliv avstyrker att de nya yrkesutbildningarna ska benämnas yrkesprogram som omfattar 1900 gymnasiepoäng. Risken är stor att varken eleverna själva eller arbetslivet förstår skillnaderna mellan de olika typerna av yrkesprogram. Tydlighet är viktigt för att förväntningarna ska stämma överens med vad utbildningarna faktiskt innehåller. Av den anledningen anser Svenskt Näringsliv att utbildningarna ska benämnas som Jobb- och gymnasieförberedande program.

Förslag 5.2.1: Yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska stå öppna för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program som omfattar minst 2 500 gymnasiepoäng

Svenskt Näringsliv anser att Jobb- och gymnasieförberedande program ska stå öppna för alla ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program som omfattar minst 2500 gymnasiepoäng. Alla elever som påbörjar ett Jobb och gymnasieförberedande program ska initialt garanteras god tillgång till studie- och yrkesvägledning.

Förslag 5.2.2: Yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska inte stå öppna för ungdomar som har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program som omfattar minst 2 500 gymnasiepoäng.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag om att gymnasieutbildningar som omfattar 1900 gymnasiepoäng inte ska stå öppna för ungdomar som har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program som motsvarar minst 2500 gymnasiepoäng. Däremot avstyrker Svenskt Näringsliv utredningens förslag om att en elev som är behörig till ett nationellt program som omfattar minst 2500 gymnasiepoäng ska kunna tas emot på en gymnasieutbildning som omfattar 1900 poäng om huvudmannen för utbildningen finner att det finns särskilda skäl.

Förslag 5.3.1: De nya yrkesprogrammen ska omfatta 1 900 gymnasiepoäng. På 1 900-poängsprogrammen ska det ingå minst 1 500 gymnasiepoäng i ämnen som ger programmet dess karaktär.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag om införandet av tolv nya yrkesprogram. Svenskt Näringsliv anser i stället att det bör införas fem bredare gymnasieutbildningar som omfattar 1900 gymnasiepoäng. De fem gymnasieutbildningarna bör inriktas mot:

- Industri och gröna näringar
- Fordon och transport
- Besöksnäring och handel
- Bygg, anläggning och installation
- Tjänster och välfärd

Utbildningarna ska innehålla 1500 gymnasiepoäng yrkesutbildning och praktik och 400 gymnasiepoäng gymnasiegemensamma ämnen.

Förslag 5.3.2: Svenska, engelska, matematik och ett samhällsorienterande ämne ska omfatta 200 poäng.

Svenskt Näringsliv anser att ämnena ovan ska ingå på de nya Jobb och gymnasieförberedande programmen.

Förslag 5.3.3: Individuellt val ska ingå med 100 poäng.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag. Svenskt Näringsliv anser också att ämnet Entreprenörskap alltid ska erbjudas.

Förslag 5.3.4: Arbetsplatsförlagt lärande ska ingå med minst 15 veckor på alla 1 900-poängsprogram.

Svenskt Näringsliv anser att praktik kommer att vara viktigt för målgruppen, men att apl inte alltid kommer att vara en lämplig praktikform. Många gånger kommer praktiken mer vara av karaktären miljöpraktik för att eleverna ska få en anknytning till, och kunna skapa sig en bättre bild av, arbetslivet. Av den anledningen anser vi att alla gymnasieutbildningar som omfattar 1900 gymnasiepoäng ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande eller praktik på minst 15 veckor.

Förslag 5.3.5: I utbildningen på yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska det ingå ett sådant yrkesprov som omfattar 100 gymnasiepoäng som utredningen föreslår. Om det saknas yrkesprov för den valda yrkesutgången ska det i stället ingå ett gymnasiearbete om 100 gymnasiepoäng.

Svenskt Näringsliv anser att alla elever som går en Jobb och gymnasieförberedande utbildning som omfattar 1900 gymnasiepoäng ska ha möjlighet att göra ett sådant yrkesprov som utredningen föreslår. Det är däremot inte säkert att program som omfattar 1900 gymnasiepoäng ska ha yrkesutgångar. Det ska enbart finnas yrkesutgångar i de fall branschen anser att det är lämpligt. Däremot anser vi att, om yrkesutgångar saknas, så bör det exemplifieras med vilka jobb som kan vara aktuella efter ett jobb och gymnasieförberedande program.

Förslag 5.3.6: För varje yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska det finnas yrkesutbildningsmål som innehåller mål för programmet.

Svenskt Näringsliv anser att det ska finnas utbildningsmål för de fem jobb och gymnasieförberedande program som omfattar 1900 gymnasiepoäng.

Förslag 5.4.1: De nya yrkesprogrammen är avsedda att genomgås på tre läsår. Huvudmannen får besluta att utbildningen får fördelas på längre tid än tre läsår.

Beroende på innehåll och elevens förutsättning anser Svenskt Näringsliv att de nya Jobb och gymnasieförberedande program ska vara avsedda att genomgås på mellan 2,5 och 4 läsår. Antingen ska eleven gå över till ett nationellt yrkesprogram eller vara anställningsbar. Det är viktigt att branscherna har ett avgörande inflytande över utbildningarnas längd och innehåll.

Förslag 5.4.2: Utbildningen på yrkesprogrammen som omfattar 1 900 poäng ska bedrivas som heltidsstudier. Den garanterade undervisningstiden ska vara minst 2 430 timmar.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Förslag 5.5.1: De nya 1 900-poängsprogrammen ska kunna erbjudas i form av gymnasial lärlingsutbildning.

Svenskt Näringsliv avstyrker att de nya 1900-poängsprogrammen ska kunna erbjudas i form av gymnasial lärlingsutbildning. Däremot ska utbildningarna kunna erbjudas med omfattande praktiska inslag och tid på en arbetsplats.

Förslag 5.6.1: När en kommun, region eller enskild huvudman bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas på nationella yrkesprogram som omfattar 1 900 poäng och antalet platser på utbildningarna ska den ta hänsyn till

- 1. ungdomarnas efterfrågan, och**
- 2. arbetsmarknadens behov.**

Erbjudandet om yrkesprogram som omfattar 1 900 poäng ska omfatta ett allsidigt urval av sådana yrkesprogram och inriktningar på dessa program.

Svenskt Näringsliv delar utredningens uppfattning att huvudmännen ska ta hänsyn till både ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov när de dimensionerar för platser på de nya Jobb och gymnasieförberedande programmen. Svenskt Näringsliv anser däremot inte att de Jobb och gymnasieförberedande programmen ska omfattas av planering och dimensioneringsreformen av gymnasial utbildning.

Förslag 5.7.1: En gymnasieutbildning på ett yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng ska syfta till att uppnå kraven för en studiedokumentation som benämns gymnasialt yrkesutbildningsbevis. Myndigheten för yrkeshögskolan bör få i uppdrag att som underlag till regeringen bedöma på vilken SeQF-nivå det nya yrkesutbildningsbeviset ska inordnas.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag om att utbildningarna ska syfta till ett gymnasialt yrkesutbildningsbevis. Det är däremot väldigt viktigt att eleverna för med sig en god dokumentation som ska kunna ligga till grund för jobb eller fortsatta studier.

Svenskt Näringsliv anser att studiedokumentationen från en gymnasieutbildning som omfattar 1900 gymnasiepoäng ska inordnas på SeQF 3.

Förslag 5.7.2: Kraven för ett gymnasialt yrkesutbildningsbevis ska huvudsakligen omfatta yrkesämnena.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag.

Förslag 5.7.3: Det ska vara möjligt för elever som inte klarar examen att få ett gymnasialt yrkesutbildningsbevis från ett program som omfattar 2700/2800 poäng.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag.

Förslag 5.8.1: Det ska vara möjligt att begära att få ett gymnasialt yrkesutbildningsbevis för en yrkesutbildning som omfattar 1 900 gymnasiepoäng även inom komvux.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag. Inom komvux bör utbildningen förpackas som de yrkespaket som finns varför ett yrkesutbildningsbevis blir överflödigt.

KAPITEL 6

Förslag 6.1: Introduktionsprogrammen individuellt alternativ och yrkesintroduktion ska avskaffas.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Förslag 6.2.1: Introduktionsprogrammet individuellt förberedelseprogram ska införas. Utbildningen på programmet ska utformas för en enskild elev utifrån elevens behov och förutsättningar. Syftet med individuellt förberedelseprogram är att elever ska gå vidare till annan fortsatt utbildning eller få en arbetsmarknadsinriktad utbildning som underlättar för dem att gå vidare till arbetsmarknaden.

Svenskt Näringsliv anser att den grupp elever som utredningen föreslår omfattas av det nya individuella förberedelseprogrammet också ska gå på de nya Jobb och gymnasieförberedande programmen. Det är viktigt att eleverna som börjar dessa program ges rätt förutsättningar att tillgodogöra sig så mycket av utbildningen som möjligt. Utbildningarna ska utgå utifrån elevernas behov och förutsättningar.

Förslag 6.2.2: Ungdomar som saknar behörighet till ett nationellt program som omfattar minst 2 500 poäng ska ha rätt att tas emot på individuellt förberedelseprogram.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag. Alla som är behöriga till ett av dagens nationella program ska också gå där. Resterande elever ska gå ett Jobb- och gymnasieförberedande program.

Förslag 6.3.1: Hela eller delar av nivåer i karaktärsämnen som ingår på yrkesprogram ska ingå i utbildningen på språkintrouktion för elever som har förutsättningar att tillgodogöra sig sådan utbildning och som har målsättningen att läsa ett yrkesprogram.

Svenskt Näringsliv anser att det bör kunna utvecklas särskilda språkintrouktionsmoduler på de bredare Jobb- och gymnasieförberedande programmen.

Förslag 6.4.1: Programinriktat val ska utformas för en grupp elever.

Svenskt Näringsliv anser att introduktionsprogrammet programinriktat val enbart ska vara sökbart mot dagens nationella yrkesprogram. Elever som omfattas av introduktionsprogrammet programinriktat val ska där det är möjligt samläsa med eleverna på de nationella yrkesprogrammen.

KAPITEL 7

Förslag 7.1: För behörighet till de föreslagna nya yrkesprogrammen som omfattar 1 900 poäng ska det ställas krav på godkända betyg i tre ämnen från grundskolan. För behörighet till ett yrkesprogram som omfattar 1 900 gymnasiepoäng får inte krav ställas på godkända betyg i vissa angivna ämnen.

Svenskt Näringsliv anser att det inte behövs några behörighetskrav till de 5 nya Jobb och gymnasieförberedande programmen. Med tanke på att elevgruppen är väldigt heterogen och att förutsättningarna kan skilja sig åt väldigt mycket är det viktigt att det finns en stor flexibilitet i hur uppgifterna ska lösas. Samtidigt är det viktigt att det finns nationella riktlinjer kring vad det är som ska lösas. Alla elever som påbörjar ett sådant program bör få god tillgång till studie- och yrkesvägledning och särskilda individuella studieplaner bör upprättas.

Förslag 7.2: För behörighet till ett yrkesprogram som omfattar 2 700/2 800 poäng ska det krävas godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och i minst nio andra ämnen.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Förslag 7.3: Ett års studier på ett 1900-poängsprogram ska möjliggöra behörighet till yrkesprogram som omfattar 2700 respektive 2800 poäng.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag men anser samtidigt att det ska vara tydligt hur eleverna blir behöriga till ett nationellt yrkesprogram från de nya Jobb och gymnasieförberedande programmen.

Förslag 7.4 För att vara behörig till introduktionsprogrammet programinriktat val ska en elev ha godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk och:

- i engelska och matematik samt minst fem andra ämnen, eller**
- i engelska eller matematik samt minst åtta andra ämnen.**

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag. Svenskt Näringsliv anser att det bör vara samma behörighetskrav till introduktionsprogrammet programinriktat val som idag. Men att introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val endast ska inriktas mot nationella yrkesprogram.

KAPITEL 8

Förslag 8.2: En försöksverksamhet med handelsinriktning med yrkesämnena på ekonomiprogrammet bör inledas.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag. Fler försöksverksamheter bör kunna vara aktuella om branscherna anser att det skulle vara lämpligt. De nationella programråden bör ges i uppdrag att utreda det vidare.

KAPITEL 9

Förslag 9.2.1: Offentliga skolhuvudmän ska få utföra undervisning på entreprenad i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil samt i gymnasiearbete och yrkesprov inom gymnasieskolan.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Förslag 9.5.1: Det ska genom en förordning införas ett statsbidrag för att stimulera yrkesutbildning inom små och/eller dyra yrkesområden.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag. Flera lärdomar kan dras från den nu avslutade försöksverksamheten av branschskolor. Den visade att finansieringsmodellen behöver utvecklas och särskilt att det behövs ett statsbidrag för både drift och uppbyggnad av branschskolor.

Erfarenheterna från försöksverksamheten gör det tydligt att det behövs en särskild finansiering för små och/eller investeringstunga yrkesutbildningar. Det är rimligt att branschskolorna även fortsättningsvis finansieras av statsbidrag. Däremot behöver strukturen för statsbidraget förändras och förbättras. Branschskolorna bör finansieras med statsbidrag i två delar. En del bör ha som syfte att främja att nya branschskolor kan byggas upp och växa fram, samt att befintliga branschskolor kan förvalta och utveckla sin verksamhet. Den andra delen ska, liksom i försöksverksamheten, möjliggöra att huvudmän skickar sina elever till en branschskola och utbildningen på branschskolan

Mer om principerna för hur principerna för branschskolor bör se ut finns i rapporten "En modell för framtidens branschskolor" ([En modell för framtidens branschskolor](#)).

Förslag 9.5.2: Förutsättningar för statsbidrag.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Det är viktigt att det finns ett tydligt ramverk som ger långsiktiga förutsättningar för branschskolorna

- För att branschskolorna ska bli framgångsrika krävs ett tydligt ramverk kring långsiktiga förutsättningar.
- Ramverket ska inte omfatta någon begränsning i antalet elever en huvudman kan skicka eller i antalet yrkesområden. Dimensioneringen av utbildningsplatser på branschskolorna ska i stället utgå från den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden.
- Systemet för branschskolor ska vara åldersneutralt och gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska ges samma förutsättningar att nyttja branschskolorna.
- Den skollagsreglerade möjligheten att genom entreprenad lämna uppgifter som rör undervisning i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad eller estetisk profil till en enskild fysisk eller juridisk person ska också omfatta offentliga huvudmän.

- Kvaliteten i elevens utbildning som helhet ska säkerställas genom ett tydligt avtal mellan huvudmannen för elevens hemskola och branschskolan.

Förslag 9.5.3: Statsbidragets omfattning och storlek.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag med tillägget att det också behövs ett statsbidrag för uppbyggnad och utveckling av branschskolor.

Det behöver skapas en finansieringsmodell som motiverar såväl branschskolor som huvudmän

- Erfarenheterna från försöksverksamheten gör det tydligt att det behövs en särskild finansiering för små och/eller investeringstunga yrkesutbildningar. Det är rimligt att branschskolorna även fortsättningsvis finansieras av statsbidrag. Däremot behöver strukturen för statsbidraget förändras och förbättras.
- Branschskolorna bör finansieras med statsbidrag i två delar. En del bör ha som syfte att främja att nya branschskolor kan byggas upp och växa fram, samt att befintliga branschskolor kan förvalta och utveckla sin verksamhet. Den andra delen ska, liksom i försöksverksamheten, möjliggöra att huvudmän skickar sina elever till en branschskola och utbildningen på branschskolan

Förslag 9.5.4: Ansökan om statsbidrag ges till Statens skolverk som prövar rätten till och betalar ut bidraget. Inför beslutet ska Skolverket ge det berörda nationella programrådet tillfälle att yttra sig. Huvudmän kan under vissa omständigheter bli återbetalningsskyldiga och Skolverket kan då kräva tillbaka hela eller delar av statsbidraget. Skolverket får meddela föreskrifter för verkställighet av förordningen.

Svenskt Näringsliv anser att de nationella programråden ska ha en tydligare roll och ett större mandat i godkännandet av branschskolor.

Förslag 9.6: Statsbidraget ska betalas ut i mån av tillgång på medel och om ansökta medel överstiger tillgången på desamma får Skolverket göra ett urval. I urvalet ska Skolverket sträva efter en så god geografisk spridning som möjligt på de platser som beviljas bidrag.

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag. Svenskt Näringsliv anser att medlen ska prioriteras utifrån arbetsmarknadens behov och inte utifrån geografisk spridning.

Förslag 9.6.1: Statens skolverk ska i samband med sin årsredovisning till Regeringskansliet redogöra för hur bidraget har använts. Huvudmän som har tagit emot statsbidrag ska bidra till uppföljningen av utbildningen.

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

KAPITEL 10

Förslag 10.2.1: Yrkesprov ska införas på yrkesprogram i gymnasieskolan och på nationella program med yrkesinriktning i anpassade gymnasieskolan.

Svenskt Näringsliv tillstyrker att det ska införas yrkesprov på yrkesprogrammen i gymnasieskolan. Om det inte finns yrkesprov i gymnasieskolan för den yrkesutgång som eleven har valt ska gymnasiearbete ingå i elevens utbildning.

Elever på de nya Jobb och gymnasieförberedande programmen och inom den anpassade gymnasieskolan ska i den mån det anses lämpligt erbjudas att göra ett yrkesprov.

Det är viktigt att branscherna har ett avgörande inflytande över yrkesprovets innehåll, utformning och användning. Det är också viktigt att det finns finansiering för både utformning och drift av yrkesproven.

Förslag 10.2.2: Yrkesprov ska omfatta en uppgift om 100 gymnasiepoäng. Yrkesprov i anpassade gymnasieskolan ska omfatta en uppgift om 100 gymnasiepoäng i anpassade gymnasieskolan. Mål för yrkesprovet ska ingå i examensmålen och yrkesutbildningsmålen för respektive yrkesprogram i gymnasieskolan samt i respektive programmål för nationella program med yrkesinriktning i anpassade gymnasieskolan. Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Förslag 10.2.5 Skolverket fastlår yrkesproven – i nära samarbete med branscherna.

Svenskt Näringsliv anser inte att ett samråd garanterar branscherna ett tillräckligt stort inflytande över yrkesprovets utformning, innehåll, bedömning och benämning. Svenskt Näringsliv anser att de nationella programråden ska ha avgörande inflytande över yrkesprovets utformning, innehåll, bedömning och benämning.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Mia Bernhardsen

Johan Olsson